

Informace ze zdravotnictví Jihomoravského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Brno
16.8.2006

8

Dětská a dorostová péče - činnost v Jihomoravském kraji v roce 2005

*Children and Adolescents Care - Activity in Branch
in the Jihomoravsky Region in 2005*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o dětské a dorostové péči v Jihomoravském kraji v roce 2005 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti, dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu a také základní ukazatele lůžkové péče nemocnic. Údaje jsou členěny dle druhu zdravotnického zařízení a dle území.

Summary

Information on health service activity in the branch of children and adolescents care in the Jihomoravsky region in 2005 contains data about out-patient care from area of health service network, personnel capacity, activity, patients followed up for selected diagnoses and also basic indicators of in-patient care in hospitals. Data are presented by type of health establishment and by territory.

Údaje byly čerpány z výkazů o ambulantní činnosti zdravotnického zařízení pro obor dětský a dorostový a z výkazů o lůžkovém fondu zdravotnického zařízení a jeho využití. Výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2005, který byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Formuláře výkazů a pokyny pro jejich vyplnění jsou vystaveny na internetu na adrese www.uzis.cz [NZIS / Výkazy 2005]. Informace o dětské a dorostové péči v předchozích letech a z ostatních krajů jsou dostupné na internetových stránkách Ústavu zdravotnických informací a statistiky v části Rychlé informace.

Ambulantní péče

Personální zajištění poskytované péče

Podle Registru zdravotnických zařízení zabezpečovalo v kraji péči o děti a dorost ve 250 ambulancích 244,42 lékaře a 244,58 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (dále ZPBD). Na mapě jsou uvedena sídla, ve kterých je zabezpečena ambulantní a lůžková péče o děti a dorost, bez ohledu na počet zařízení.

Údaje o lékařích a ZPBD a další údaje o činnosti oboru a z nich vypočtené ukazatele uvedené v tabulkách a komentované v textu se týkají pouze těch zařízení, která odevzdala vyplněný výkaz. V letošním roce to bylo 99 % všech ordinací, tzn. 242,18 lékařů a 245,13 ZPBD včetně smluvních. Na smlouvu pracovalo 0,46 lékařů a 2,60 ZPBD.

Mezi pediatry tvořili většinu praktičtí lékaři (96 % z celkového počtu), ostatními lékaři v oboru byli pediatři specialisté a dorostoví lékaři. V kraji je 11 ordinací, v nichž je poskytována specializovaná ambulantní péče, z toho 9 ordinací pro děti při ambulantní části nemocnic a 2 ambulance poskytující specializovanou péči v ostatních zdravotnických zařízeních. Na jednoho praktického lékaře připadlo v kraji průměrně 938 léčených dětí a dorostu ve věku 0-18 let. Nejvíce v okrese Znojmo 1 056, nejméně v okrese Blansko 786. U jednoho praktického lékaře bylo průměrně registrováno 897 dětí a mladistvých, nejvíce opět v okrese Znojmo 1026, nejméně v Brně-městě 825.

Z celkového počtu 217 183 registrovaných pacientů v kraji je třetina ve věkové skupině 10-14let, věková skupina 15 let a více tvoří čtvrtinu registrovaných stejně jako věková skupina 5-9 let, pětina registrovaných je ve věku od 1 do 4 let a zbývajících 5 % jsou děti ve věku 0-11 měsíců.

Počet ošetření a registrovaní pacienti

Dětská lékařská v kraji provedli celkem téměř 1,7 milionu ošetření, o 13 tisíc více než v roce 2004. Převážná část ošetření byla provedena v ordinacích praktických lékařů, a to 94 %. Nejnižší je toto procento v Brně, protože je zde soustředěna specializovaná dětská péče. Z celkového počtu tvořila léčebná ošetření 76,2 % a preventivní ošetření 19,9 %, 1,4 % ošetření byla poskytnuta v návštěvní službě a zbývajících 2,5 % zahrnují ostatní ošetření, např. posudky žáků při volbě povolání apod. Nejvíce preventivních ošetření provedli lékaři v okrese Znojmo (25,1 %), nejméně v okrese Břeclav (16,6 %). Třetina preventivních vyšetření byla poskytnuta kojencům, průměrně 9,8 na 1 registrovaného kojence v kraji ve věku 0-11 měsíců. Od průměru se odchyluje pouze okres Břeclav s 8,3 preventivních vyšetření. Naopak mladistvým bylo poskytnuto pouze 11 % z celkového počtu preventivních vyšetření. V průměru provedl jeden lékař za rok 6 961 ošetření, nejvíce v okrese Brno-venkov, nejméně v okrese Vyškov. Na jednoho léčeného pacienta ve věku 0-18 let připadlo 7,4 ošetření za rok (ČR 7,3), nejvíce 9,5 v okrese Blansko, nejméně 6,7 v okresech Znojmo a Brno-město.

Sledování pacienti

V ordinacích praktických lékařů bylo v loňském roce sledováno 24 944 alergiků, 17 456 dětí a 7 488 mladistvých, což představuje nárůst o 593 dětí a 68 mladistvých. Nárůst byl zaznamenán také u sledovaných dětí a mladistvých z disfunkčních rodin, celkem 3 394. Naopak o 20 % poklesli mladiství se změněnou pracovní schopností. Týraných a sexuálně zneužívaných bylo celkem 34, z toho 22 dětí a 12 mladistvých.

V kraji bylo v přímé péči praktického lékaře 10 672 živě narozených dětí, což je o 524 dětí více, než v loňském roce. S nízkou porodní hmotností se narodilo 618 dětí. Ve sledovaném roce zemřelo celkem 24 dětí ve věku 0-14 let: 5 dětí ve věku od narození do 1 roku života, z toho jeden novorozenec, a 19 dětí ve věku od 1 do 14 let. Oproti loňskému roku byl zaznamenán pokles úmrtí dětí o jednu třetinu.

Kojené děti

Při roční prohlídce zjišťuje praktický lékař, jak dlouho bylo dítě kojeno. Ve sledovaném roce bylo takto vyšetřeno 10 319 dětí, z nichž bylo, stejně jako v ČR, 95,5 % alespoň nějakou dobu kojeno. Z celkového počtu kojených dětí bylo u 18,8 % kojení ukončeno do 6 týdnů (ČR 17,9 %) a 81,2 % dětí bylo kojeno déle než 6 týdnů (ČR 82,1 %).

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu a pacienti s postižením

Nejčastějším důvodem pro dispenzarizaci byly nemoci dýchací soustavy, dále pak nemoci nervové soustavy, zraku a sluchu a nemoci kůže a podkožního vaziva. Počet dispenzarizovaných pro nemoci dýchacích cest se zvyšuje, děti byly dispenzarizovány častěji než mladiství.

Na 1 000 registrovaných pacientů bylo v kraji dispenzarizováno 82,4 dětí a dorostu na nemoci nervové soustavy, oka a očních adnex, 77,3 na nemoci dýchací soustavy a 38,7 pacientů s onemocněním kůže a podkožního vaziva. U poslední zmíněné diagnózy je nárůst dispenzarizovaných značný, z 5 596 dětí v roce 2001 se v roce 2005 jejich počet zvýšil na 8 498.

S postižením bylo v kraji dispenzarizováno 2 322 dětí a 1 213 dorostu, nejvíce na nemoci nervové soustavy, oka a ucha (793 dětí a 330 mladistvých) a na duševní poruchy a poruchy chování (415 dětí a 278 mladistvých). U dětí a dorostu s postižením byl proti roku 2004 zaznamenán pokles o 314 pacientů.

Využívání lůžkového fondu

Dětská lůžková oddělení

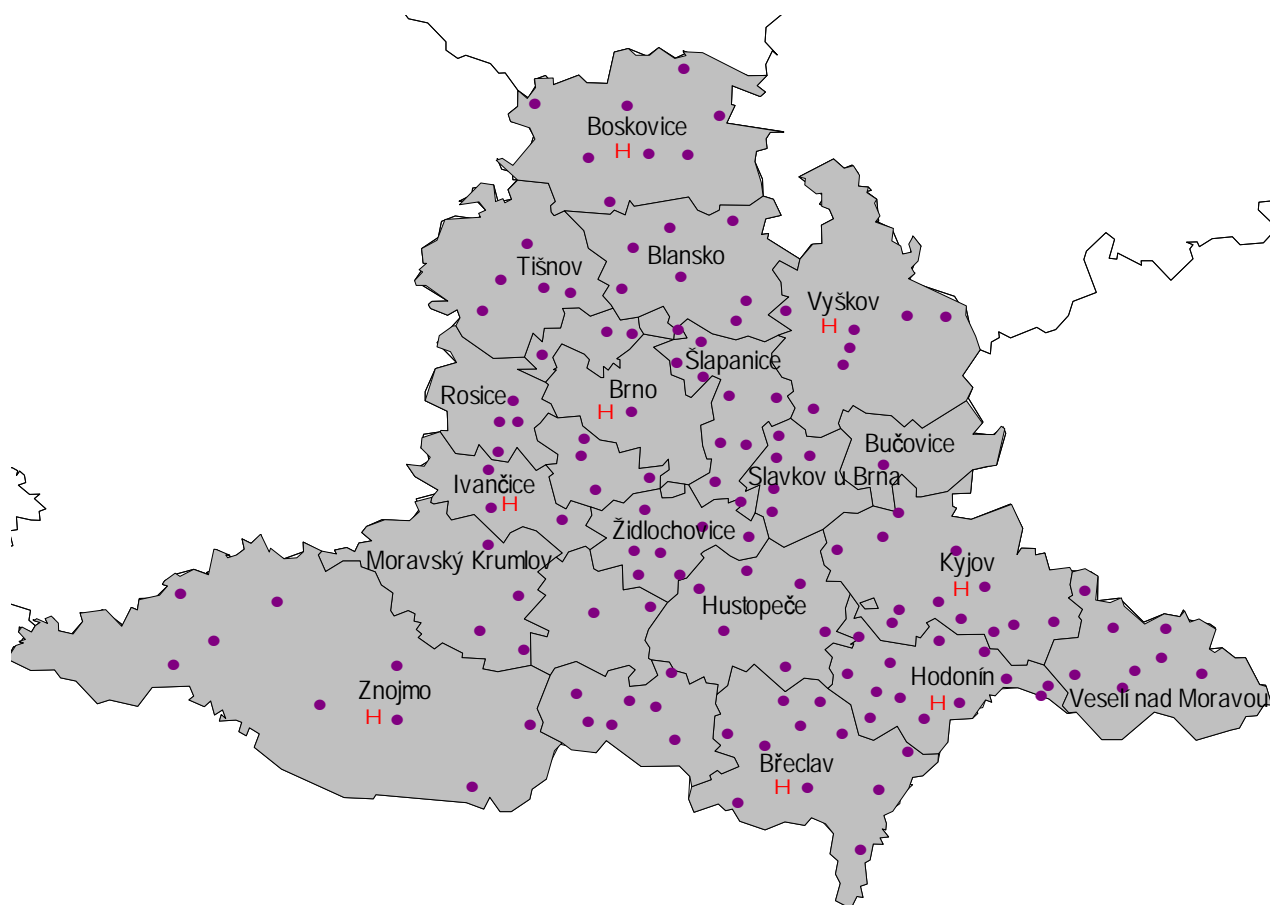
V lůžkových částech nemocnic poskytovalo pediatrickou péči na 9 odděleních s 455 lůžky 54,91 lékařů, 299,79 ZPBD, z toho 291,77 sester u lůžka, a 26 zdravotnických pracovníků pod odborným dohledem nebo přímým vedením (ZPOD). Průměrně denně bylo obsazeno téměř 318 lůžek, tj. 5,8 lůžka na jednoho lékaře a 1,1 lůžka na jednu sestru u lůžka. Hospitalizováno bylo celkem 21 500 pacientů. Průměrná ošetrovací doba činila 5,4 dne.

Novorozenecká lůžková oddělení

Na dvou samostatných lůžkových novorozeneckých odděleních v nemocnicích v kraji zabezpečovalo péči o novorozence na 144 lůžkách 19,80 lékařů, 107,95 ZPBD, z toho 106,95 sester u lůžka, a 12 ZPOD. Denně bylo v průměru obsazeno 123,9 lůžka, tj. 6,3 lůžka na jednoho lékaře a 1,2 lůžka na jednu sestru u lůžka. Hospitalizováno bylo celkem 7 063 novorozenců. Průměrná ošetrovací doba na novorozeneckých odděleních nemocnic byla 6,4 dne. Péči novorozencům poskytuje také na 6 novorozeneckých pracovištích při lůžkových dětských odděleních s 87 lůžky 4,35 lékaře a 45,30 ZPBD. Činnost novorozeneckého pracoviště byla ukončena v nemocnici TGM Hodonín a péči o pacienty převzala nemocnice v Kyjově.

Zpracovala: Mgr. Alice Hansgutová
ÚZIS ČR Jihomoravský krajský odbor
Výstavní 17/19, 603 00 Brno
telefon: 543 184 166, fax: 543 184 165
e-mail: hansgutova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Síť zdravotnických zařízení poskytujících ambulantní a lůžkovou péči pro děti a dorost dle ORP*)

● sídlo ambulantního zařízení

H sídlo lůžkového zařízení

*) správní obvod obce s rozšířenou působností

Brno název správního obvodu obce s rozšířenou působností

Mapa znázorňuje umístění zdravotnických zařízení, vč. detašovaných pracovišť, bez ohledu na jejich počet.

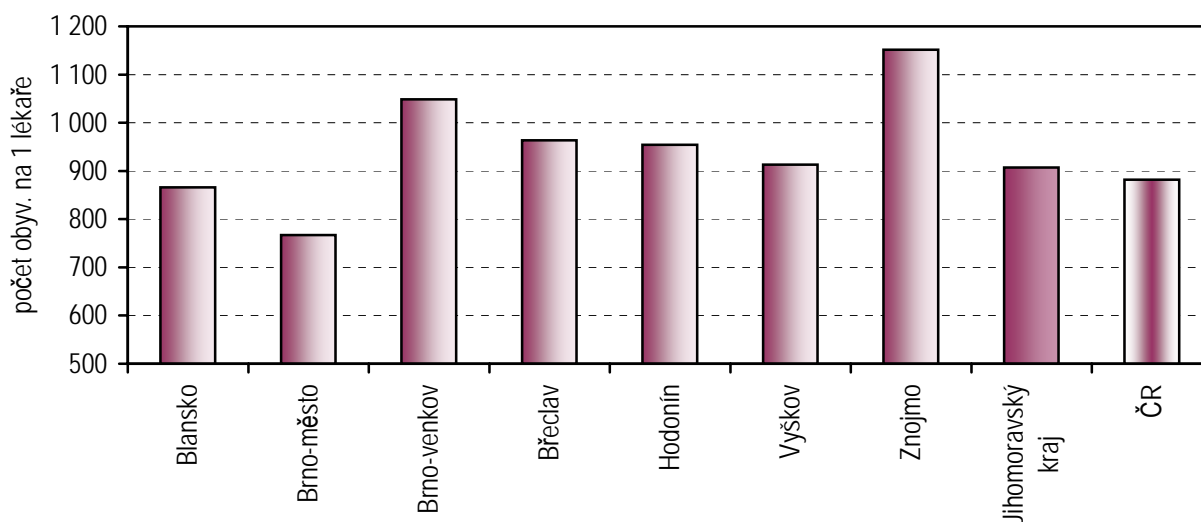
Personální zajištění a počet ošetření v ambulantní péči podle druhu zdravotnického zařízení a podle území

	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření		
		lékařů	skladba lékařů v %	ZPBD ²⁾	celkem	skladba ošetření v %	na 1 lékaře
podle druhu zařízení							
Praktický lékař pro děti a dorost	238	231,84	95,7	225,78	1 630 388	96,7	7 032,4
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových zařízeních	9	8,94	3,7	18,35	49 737	3,0	5 563,4
Specializovaná ambulantní péče v ostatních zařízeních	2	1,40	0,6	1,00	5 694	0,3	4 067,1
Jihomoravský kraj	249	242,18	100,0	245,13	1 685 819	100,0	6 961,0
podle okresu							
Blansko	28	25,10	10,4	25,30	187 647	11,1	7 476,0
Brno-město	84	84,85	35,0	88,81	532 303	31,6	6 273,5
Brno-venkov	35	33,57	13,9	32,32	257 062	15,2	7 657,5
Břeclav	27	25,75	10,6	26,00	196 846	11,7	7 644,5
Hodonín	36	32,90	13,6	33,05	248 609	14,7	7 556,5
Vyškov	18	19,31	8,0	18,60	116 157	6,9	6 015,4
Znojmo	21	20,70	8,5	21,05	147 195	8,7	7 110,9

¹⁾ Součet úvazků včetně smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, § 5 - § 21

Počet obyvatel ve věku 0 - 18 let na 1 lékaře

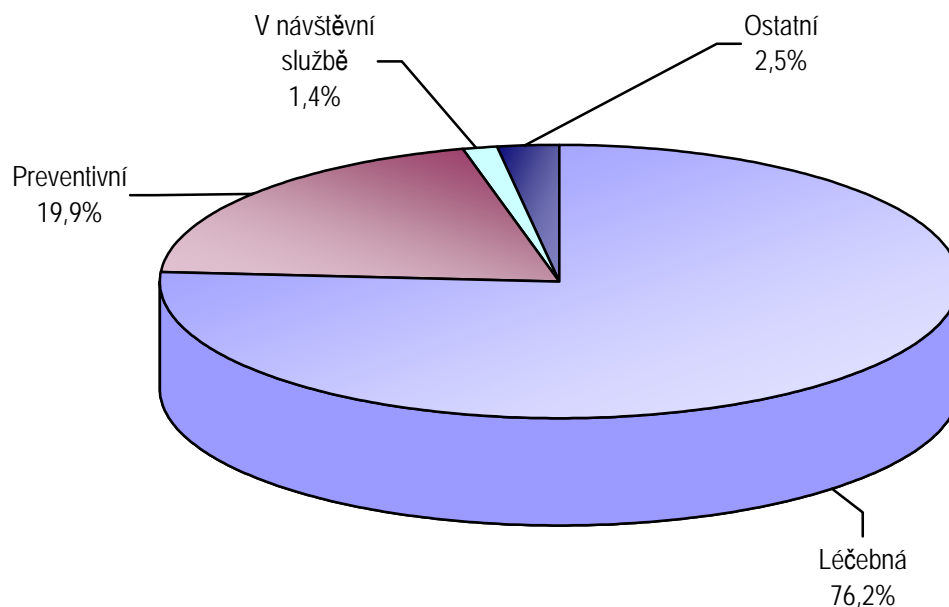

Skladba počtu ošetření - vyšetření podle druhu a podle území

Území, okres	Počet ošetření - vyšetření celkem	z toho ošetření - vyšetření (v %)			Počet léčených pacientů ¹⁾	Počet ošetření na 1 léčeného pacienta
		léčebná	preventivní	v návštěvní službě		
Blansko	187 647	80,0	16,7	2,0	19 727	9,5
Brno-město	532 303	74,7	21,5	1,2	79 014	6,7
Brno-venkov	257 062	76,8	19,6	1,5	30 791	8,3
Břeclav	196 846	78,1	16,6	1,3	24 513	8,0
Hodonín	248 609	78,0	17,4	0,9	34 483	7,2
Vyškov	116 157	73,9	22,9	1,1	16 768	6,9
Znojmo	147 195	71,9	25,1	2,3	21 852	6,7
Jihomoravský kraj	1 685 819	76,2	19,9	1,4	227 148	7,4
ČR	14 929 177	76,1	20,9	1,4	2 034 165	7,3

1) Počet léčených pacientů je celkový počet pacientů, kteří byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok ošetřeni, tzn., že každý pacient je započten pouze jedenkrát

Skladba ošetření - vyšetření podle druhu

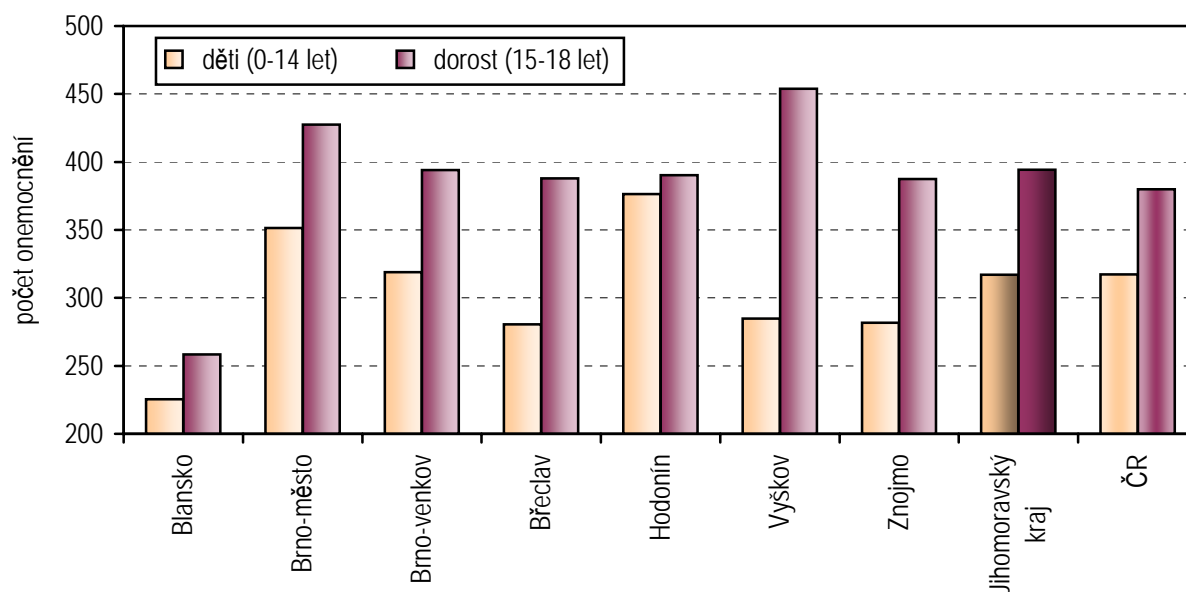
Poznámka: Vlivem zaokrouhlovacích chyb nemusí být součet procent v grafu přesně 100,0 %.

Dispenzarizovaná onemocnění u dětí a dorostu

Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	celkem	z toho děti (0 - 14 let) (v %)	na 1 tisíc dětí a dorostu
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	3 329	75,0	15,2
II. Novotvary	302	75,2	1,4
III. Nemoci krve a krevtovorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	2 592	79,4	11,8
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	5 225	63,2	23,8
V. Poruchy duševní a poruchy chování	2 861	67,3	13,0
VI. - VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	18 094	67,8	82,4
IX. Nemoci oběhové soustavy	1 888	62,1	8,6
X. Nemoci dýchací soustavy	16 980	73,4	77,3
XI. Nemoci trávicí soustavy	2 120	72,8	9,7
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	8 498	75,1	38,7
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	3 941	58,6	17,9
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	4 091	67,1	18,6
XVII. Vrozené vady, deformace	3 176	78,5	14,5
Celkem	73 097	70,3	332,7

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

**Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu
na 1 tisíc registrovaných pacientů v dětské a dorostové péči**

Využívání lůžkového fondu dětských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Jihomoravský	ČR
Počet oddělení	9	99
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	54,91	600,60
ZPBD ²⁾ celkem	299,79	3 014,25
sestry ²⁾ u lůžka	291,77	2 866,20
ZPOD ²⁾	26,00	330,73
Průměrný počet lůžek	461,97	5 020,61
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	317,9	3 355,2
na 1 lékaře	5,8	5,6
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	1,1	1,2
Počet lékařů na 100 lůžek	12,07	12,08
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	65,89	60,62
Počet hospitalizovaných	21 500	264 675
Nemocniční letalita (v promilích)	1,2	0,9
Využití lůžek ve dnech	251,2	243,9
Průměrná ošetrovací doba ve dnech	5,4	4,6
Prostoj lůžek ³⁾	2,3	2,0

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestry - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic v kraji s lůžkovým dětským oddělením:

Nemocnice Boskovice, s.r.o. (novorozenecké pracoviště), v roce 2005 IN Boskovice, a.s.

Fakultní nemocnice Brno (2 oddělení)

Nemocnice Ivančice, p.o. (novorozenecké pracoviště)

Nemocnice Břeclav, p.o. (novorozenecké pracoviště)

Nemocnice TGM Hodonín, p.o. (novorozenecké pracoviště)

Nemocnice Kyjov, p.o. (novorozenecké pracoviště)

Nemocnice Vyškov, p.o. (novorozenecké pracoviště)

Nemocnice Znojmo, p.o. (novorozenecké pracoviště)

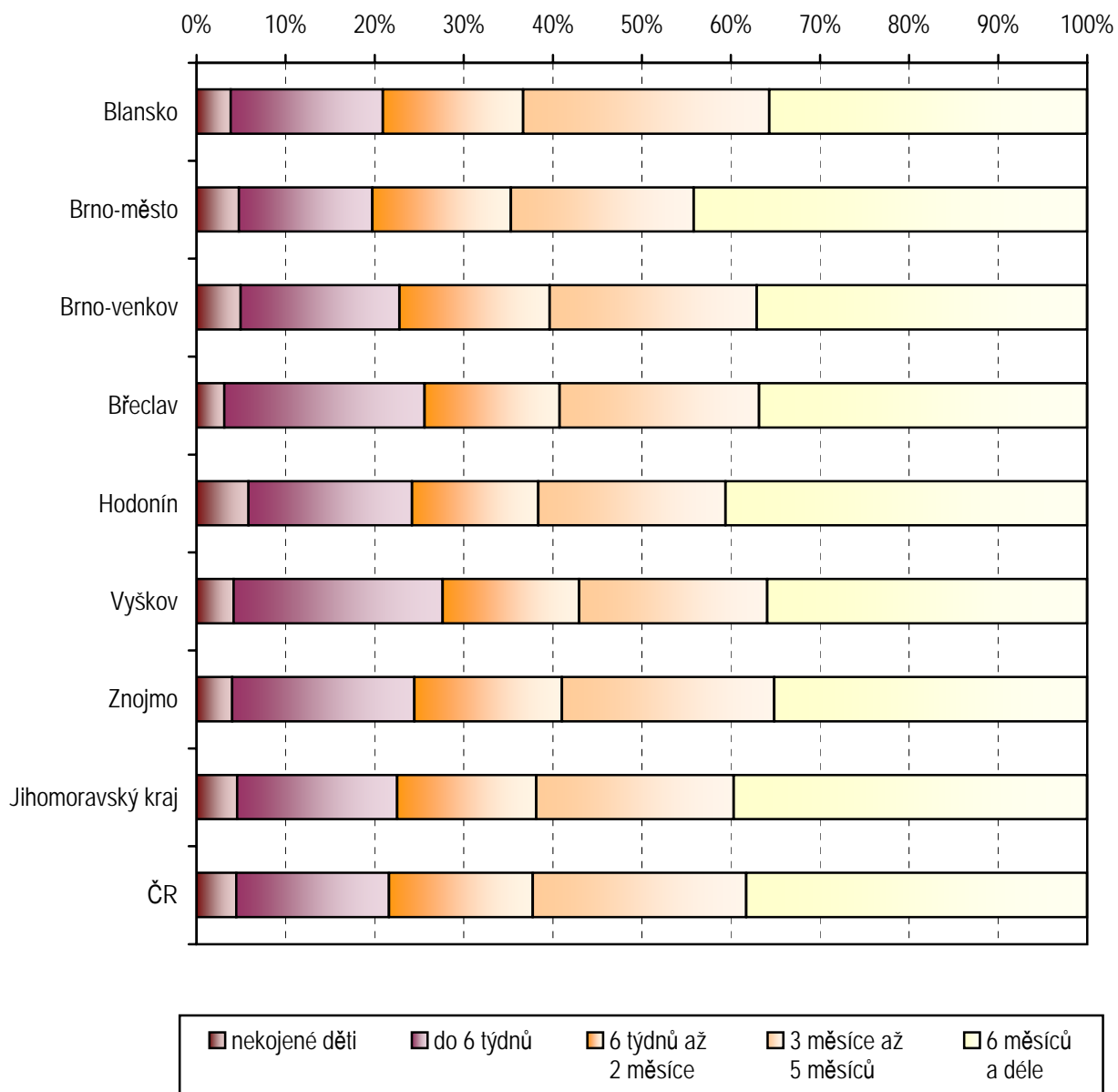
Seznam nemocnic v kraji se samostatným lůžkovým novorozeneckým oddělením:

Fakultní nemocnice Brno

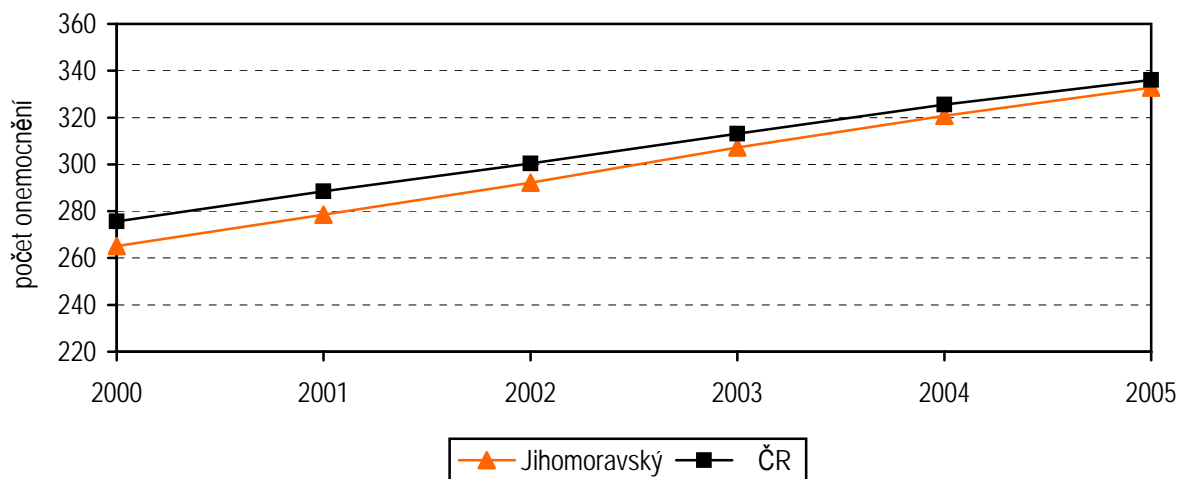
Nemocnice Milosrdných bratří, p.o. Brno

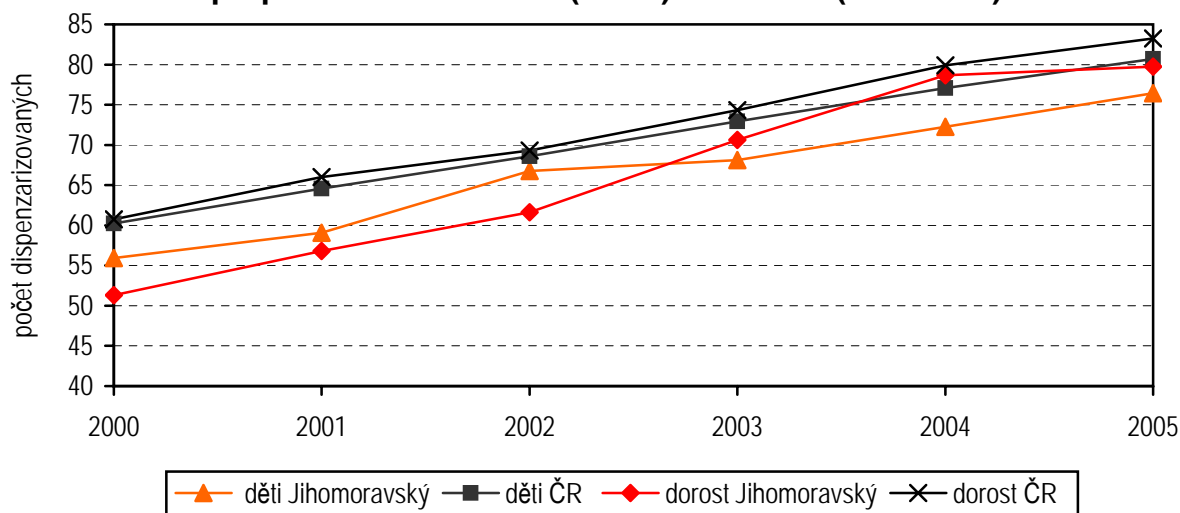
Skladba dětí podle délky kojení (při roční prohlídce)

Vývoj počtu dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu na 1 tisíc dětí a dorostu (0 - 18 let)

Vývoj počtu dispenzarizovaných onemocnění dýchacích cest v přepočtu na 1 tisíc dětí (0 - 14) a dorostu (15 - 18 let)

Vývoj podílu dětí kojených déle než 6 měsíců

